

Số: /TTr-BTC

Hà Nội, ngày tháng năm 2023

DỰ THẢO

TỜ TRÌNH

V/v Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 98/2013/NĐ-CP, Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm, kinh doanh xổ số

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện Chương trình công tác năm 2023 của Chính phủ, Bộ Tài chính được giao chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành, đơn vị liên quan nghiên cứu, xây dựng dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 98/2013/NĐ-CP ngày 28 tháng 8 năm 2013 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm, kinh doanh xổ số và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ) (*sau đây gọi tắt là dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung*). Bộ Tài chính xin trình Chính phủ dự thảo Nghị định như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH NGHỊ ĐỊNH

1. Đánh giá tình hình triển khai

Chính phủ đã ban hành Nghị định số 98/2013/NĐ-CP ngày 28/8/2013 quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm, kinh doanh xổ số và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ).

Quá trình thực hiện cho thấy Nghị định số 98/2013/NĐ-CP và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ) đã góp phần hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật, hỗ trợ tối đa, hiệu quả công tác quản lý, giám sát, điều hành thị trường bảo hiểm, thị trường xổ số Việt Nam trong thời gian qua, góp phần thúc đẩy thị trường phát triển lành mạnh, an toàn và hiệu quả, cụ thể:

1.1. Đối với lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm

a) Nghị định số 98/2013/NĐ-CP và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ) đã tạo cơ sở

pháp lý quan trọng góp phần bảo đảm các quy định của pháp luật về kinh doanh bảo hiểm được thực hiện một cách nghiêm túc, cụ thể:

- Về phía cơ quan quản lý: Công tác quản lý, giám sát nhà nước về kinh doanh bảo hiểm được đẩy mạnh theo hướng kết hợp giữa quản lý, giám sát từ xa và kiểm tra, thanh tra tại chỗ, tăng cường đối thoại trực tiếp với doanh nghiệp để giải quyết kịp thời khó khăn, vướng mắc, hỗ trợ doanh nghiệp phát triển. Cơ quan quản lý đã được kiện toàn về mô hình tổ chức, tăng cường đội ngũ cán bộ phục vụ công tác thanh tra, kiểm tra doanh nghiệp, đảm bảo thực hiện tốt hơn chức năng quản lý, giám sát từ xa và thanh tra, kiểm tra tại chỗ, hỗ trợ thị trường phát triển an toàn, ổn định, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người tham gia bảo hiểm và các doanh nghiệp bảo hiểm.

Thời gian qua, căn cứ chức năng thanh tra chuyên ngành, các quy định tại Nghị định số 98/2013/NĐ-CP và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ) và thực tế vi phạm của doanh nghiệp, Bộ Tài chính (Cục Quản lý, giám sát bảo hiểm) đã tiến hành xử phạt 29 doanh nghiệp bảo hiểm, doanh nghiệp môi giới bảo hiểm với tổng số tiền 2.955.000.000 đồng.

- Về phía các doanh nghiệp kinh doanh bảo hiểm: Trong quá trình hoạt động trên cơ sở quy định tại Nghị định số 98/2013/NĐ-CP và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ), đã tự kiểm tra, rà soát hoạt động quản trị, điều hành của doanh nghiệp, giảm thiểu các vi phạm trong quá trình hoạt động kinh doanh. Từ đó góp phần bảo đảm các quy định của pháp luật được thực hiện một cách nghiêm túc, duy trì trật tự, kỷ cương thị trường; đấu tranh phòng, chống tiêu cực; phát huy được tác dụng tích cực trong việc răn đe, xử lý đối với các hành vi sai phạm của các tổ chức, cá nhân trong hoạt động kinh doanh bảo hiểm.

b) Cùng với Luật Kinh doanh bảo hiểm và các văn bản hướng dẫn thi hành, Nghị định số 98/2013/NĐ-CP và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ) đã tạo nên một hành lang pháp lý đầy đủ, đồng bộ, qua đó góp phần thúc đẩy sự phát triển của thị trường bảo hiểm Việt Nam, cụ thể:

Thị trường bảo hiểm Việt Nam đã đạt mức tăng trưởng cao và ổn định. Trong giai đoạn 2011-2020, thị trường bảo hiểm đạt mức tăng trưởng bình quân 17%/năm. Năm 2022, tổng tài sản thị trường bảo hiểm đạt 811.312 tỷ đồng (tăng 14,51% so với cùng kỳ năm 2021), trong đó các DNBH phi nhân thọ đạt 117.229 tỷ đồng, các DNBH nhân thọ đạt 694.083 tỷ đồng, đầu tư trở lại nền kinh tế: đạt 656.423 tỷ đồng (tăng 12,56% so với cùng kỳ năm 2021), trong đó các DNBH phi nhân thọ đạt 63.612 tỷ đồng; các DNBH nhân thọ đạt 592.811 tỷ đồng, tổng dự phòng nghiệp vụ bảo hiểm: đạt 526.559 tỷ đồng (tăng 14,60% so với cùng kỳ năm 2021), trong đó các DNBH phi nhân thọ đạt 32.901 tỷ đồng,

các DNBH nhân thọ đạt 493.658 tỷ đồng, tổng nguồn vốn chủ sở hữu: đạt 162.814 tỷ đồng (tăng 3,83% so với cùng kỳ năm 2021), tổng doanh thu phí bảo hiểm: đạt 251.306 tỷ đồng, chi trả quyền lợi bảo hiểm đạt 64.018 tỷ đồng. Tổng số phí bảo hiểm thu xếp qua môi giới bảo hiểm ước đạt 15.751 tỷ đồng, trong đó phí bảo hiểm gốc thu xếp qua môi giới đạt 8.982 tỷ đồng, phí tái bảo hiểm thu xếp qua môi giới đạt 6.769 tỷ đồng, hoa hồng môi giới bảo hiểm năm 2022 đạt 1.130 tỷ đồng, tổng tài sản của các doanh nghiệp môi giới bảo hiểm đạt 1.283 tỷ đồng. Thị trường bảo hiểm ngày càng thể hiện được vai trò, vị trí đối với sự phát triển kinh tế - xã hội, góp phần vào việc thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước; cũng như một phần đem lại sự bảo vệ về tài chính, sức khỏe cho nhân dân.

Tuy nhiên, qua thực tiễn công tác quản lý, giám sát hoạt động kinh doanh bảo hiểm, việc Quốc hội ban hành Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 với 7 Chương, 157 Điều; ngày 01/7/2023, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 46/2023/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 thì quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm theo quy định tại Nghị định số 98/2013/NĐ-CP và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ) cũng phải được sửa đổi, bổ sung cho phù hợp.

1.2. Đối với lĩnh vực kinh doanh xổ số

Hiện chưa có vướng mắc phát sinh trong quá trình thực hiện Nghị định số 98/2013/NĐ-CP.

2. Sự cần thiết ban hành Nghị định

Việc ban hành Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 98/2013/NĐ-CP, Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ đối với lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm là cần thiết, nhằm:

- Đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ giữa quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm với các quy định mới được sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ tại Luật Kinh doanh bảo hiểm 2022 và các văn bản hướng dẫn thi hành, Luật Xử lý vi phạm hành chính 2020 và các văn bản hướng dẫn thi hành, các quy định khác của pháp luật có liên quan.

- Tháo gỡ những vướng mắc phát sinh trong thực tiễn thực hiện.

- Nâng cao năng lực của cơ quan quản lý nhà nước về kinh doanh bảo hiểm đối trong công tác quản lý, giám sát và vận hành thị trường.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO VIỆC XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Mục đích

Việc xây dựng Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 98/2013/NĐ-CP, Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-

CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ sẽ kế thừa các nội dung còn phù hợp của Nghị định trước đây tạo cơ sở pháp lý chung, áp dụng thống nhất công tác xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm, đồng thời, nâng cao chất lượng, hiệu quả của công tác quản lý nhà nước về xử lý vi phạm hành chính và quản lý, giám sát thị trường bảo hiểm.

2. Quan điểm chỉ đạo

Dự thảo Nghị định được soạn thảo trên cơ sở các quan điểm chỉ đạo sau:

- Bảo đảm sự đồng bộ, thống nhất với các quy định của Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15, Nghị định số 46/2023/NĐ-CP của Chính phủ và các văn bản pháp luật có liên quan; phù hợp với tinh thần và nội dung của Luật Xử lý vi phạm hành chính và các văn bản pháp luật có liên quan.

- Bảo đảm phù hợp với thực tế, tính khả thi và tạo điều kiện thuận lợi cho các cá nhân, tổ chức có liên quan trong công tác thi hành.

- Kế thừa những quy định còn phù hợp với thực tiễn của Nghị định số 98/2013/NĐ-CP, Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ, việc sửa đổi, bổ sung chủ yếu được căn cứ vào các quy định mới tại Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15, Nghị định số 46/2023/NĐ-CP của Chính phủ và các văn bản pháp luật liên quan.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

Theo Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, việc xây dựng Nghị định sửa đổi bổ sung một số điều của Nghị định số 98/2013/NĐ-CP không phải thực hiện quy trình lập đề nghị xây dựng Nghị định. Việc xây dựng Nghị định được đưa vào Chương trình công tác năm 2023 của Chính phủ.

Trên cơ sở đó, thời gian vừa qua, Bộ Tài chính đã phối hợp với các đơn vị có liên quan thực hiện các hoạt động xây dựng dự thảo Nghị định gồm:

1. Thành lập Tổ Biên tập xây dựng dự thảo Nghị định (Quyết định số 1144/QĐ-BTC ngày 07/6/2023 của Bộ trưởng Bộ Tài chính);

2. Tổng kết đánh giá việc thi hành Nghị định số 98/2013/NĐ-CP, Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ;

3. Xây dựng dự thảo Nghị định, Bảng ngang đề xuất chi tiết sửa Nghị định, Báo cáo đánh giá tác động, Tờ trình Chính phủ;

4. Tổ chức họp Tổ Biên tập và các cá nhân, tổ chức liên quan về dự thảo Nghị định;

5. Tổ chức lấy ý kiến bằng văn bản của các Bộ, ngành và các đơn vị liên quan đối với dự thảo Nghị định. Đăng tải dự thảo Nghị định trên Cổng Thông tin điện tử của Chính phủ, Cổng Thông tin điện tử của Bộ Tài chính để lấy ý kiến rộng rãi của tổ chức, cá nhân.

6. Trên cơ sở tổng hợp và tiếp thu các ý kiến góp ý, chỉnh lý, hoàn thiện dự thảo Nghị định, dự thảo Tờ trình Chính phủ.

7. Có công văn đề nghị Bộ Tư pháp thẩm định dự thảo Nghị định và hồ sơ kèm theo.

8. Tổng hợp, tiếp thu ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp và chỉnh lý, hoàn thiện hồ sơ dự thảo Nghị định để trình Chính phủ.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

Bố cục và nội dung cơ bản của dự thảo Nghị định

1. Về bố cục của dự thảo Nghị định

Hiện tại, dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung đang soạn thảo theo hướng rà soát các hành vi cần sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ do có sự thay đổi của pháp luật và theo thực tiễn công tác xử phạt, chưa thay đổi kết cấu của Nghị định 98/2013/NĐ-CP của Chính phủ (và các Nghị định sửa đổi bổ sung: Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ). Việc rà soát về kỹ thuật soạn thảo, hoặc kỹ thuật trình bày sẽ hoàn thiện sau khi thống nhất nội dung của Nghị định.

Dự thảo Nghị định gồm 03 Chương, 08 Mục, Điều, cụ thể như sau:

- Chương 1: Quy định chung

- Chương 2: Xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm.

+ Mục 1: Hành vi vi phạm hành chính, hình thức xử phạt và biện pháp khắc phục hậu quả về thành lập và hoạt động.

+ Mục 2: Hành vi vi phạm hành chính, hình thức xử phạt và biện pháp khắc phục hậu quả về tổ chức hoạt động của doanh nghiệp.

+ Mục 3: Hành vi vi phạm hành chính, hình thức xử phạt và biện pháp khắc phục hậu quả về cung cấp sản phẩm bảo hiểm.

+ Mục 4: Hành vi vi phạm hành chính, hình thức xử phạt và biện pháp khắc phục hậu quả đối với hoạt động môi giới, đại lý bảo hiểm, phụ trợ bảo hiểm và văn phòng đại diện.

+ Mục 5: Hành vi vi phạm hành chính, hình thức xử phạt và biện pháp khắc phục hậu quả về quản lý, sử dụng vốn và tài sản.

+ Mục 6: Hành vi vi phạm hành chính, hình thức xử phạt và biện pháp khắc phục hậu quả về khả năng thanh toán, quản trị rủi ro, kiểm soát nội bộ, kiểm toán nội bộ.

+ Mục 7: Hành vi vi phạm hành chính, hình thức xử phạt và biện pháp khắc phục hậu quả về chế độ báo cáo, công khai thông tin.

+ Mục 7a: Hành vi vi phạm quy định về phòng chống rửa tiền, chống tài trợ khủng bố trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm nhân thọ.

+ Mục 8: *Thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm.*

- Chương 3: *Hành vi vi phạm, hình thức xử phạt và mức xử phạt trong lĩnh vực kinh doanh xổ số: Các quy định tại Chương này (từ Điều 34- Điều 51, Điều 51a, Điều 52 Nghị định 98, được sửa đổi bổ sung tại Nghị định 102) giữ nguyên, không sửa đổi, bổ sung các quy định về xử phạt VPHC trong lĩnh vực xổ số).*

- Chương 4: *Điều khoản thi hành.*

2. Một số nội dung cơ bản của dự thảo Nghị định

Về cơ bản, Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP, Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ sẽ kế thừa các nội dung còn phù hợp của Nghị định số 98/2013/NĐ-CP và tập trung sửa đổi, bổ sung một số nội dung đã bị bãi bỏ hoặc sửa đổi, bổ sung bởi Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 và Nghị định số 46/2023/NĐ-CP ngày 01/7/2023 của Chính phủ, Thông tư hướng dẫn Luật. Hiện tại, dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung đang soạn thảo theo hướng rà soát các hành vi cần sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ do có sự thay đổi của pháp luật và theo thực tiễn công tác xử phạt, chưa thay đổi kết cấu của Nghị định số 98/2013/NĐ-CP (và các Nghị định sửa đổi bổ sung: Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ). Việc rà soát về kỹ thuật soạn thảo, hoặc kỹ thuật trình bày sẽ hoàn thiện sau khi thống nhất nội dung của Nghị định. Các nội dung dự kiến bãi bỏ, sửa đổi, bổ sung, bổ sung mới chủ yếu như sau:

2.1. Về các nội dung dự kiến đề xuất sửa đổi, bổ sung

- Bổ sung đối tượng áp dụng của dự thảo Nghị định gồm: *chi nhánh doanh nghiệp TBH nước ngoài; tổ chức tương hỗ cung cấp bảo hiểm vi mô, văn phòng đại diện của tập đoàn tài chính, bảo hiểm nước ngoài tại Việt Nam;*

- Sửa đổi, bổ sung theo hướng rà soát, tăng mức xử phạt đối với một số hành vi liên quan đến việc cung cấp, bán sản phẩm bảo hiểm qua kênh ngân hàng hoặc kênh phân phối khác của đại lý bảo hiểm, cụ thể:

+ *Không cung cấp cho bên mua bảo hiểm các tài liệu trong quá trình giao kết hợp đồng bảo hiểm theo quy định;*

+ *Không giải thích rõ ràng, đầy đủ cho bên mua bảo hiểm về quyền lợi bảo hiểm, điều khoản loại trừ trách nhiệm bảo hiểm, quyền và nghĩa vụ của bên mua bảo hiểm khi giao kết hợp đồng bảo hiểm theo quy định;*

+ *Không cung cấp cho bên mua bảo hiểm bằng chứng giao kết hợp đồng bảo hiểm theo quy định;*

+ *Đe dọa, cưỡng ép giao kết hợp đồng bảo hiểm;*

+ *Tài liệu giới thiệu sản phẩm không phản ánh trung thực các thông tin cơ bản tại quy tắc, điều khoản của sản phẩm bảo hiểm.*

+ Không nêu rõ các quyền lợi bảo hiểm và loại trừ trách nhiệm bảo hiểm,
+ Thông tin không rõ ràng, tạo cho bên mua bảo hiểm hiểu lầm về những quyền lợi của sản phẩm.

+ Tài liệu giới thiệu sản phẩm không thể hiện rõ là sản phẩm bảo hiểm, được cung cấp bởi doanh nghiệp bảo hiểm, chi nhánh doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ nước ngoài, không phải là sản phẩm của các đối tác phân phối;

+ Không thể hiện rõ việc tham gia sản phẩm bảo hiểm không phải là yêu cầu bắt buộc để thực hiện hay hưởng một dịch vụ nào khác của đối tác phân phối.

- Sửa đổi, bổ sung theo hướng rà soát, tăng mức xử phạt đối với một số hành vi liên quan đến việc cung cấp sản phẩm bảo hiểm qua đại lý bảo hiểm hoặc nhân viên trong tổ chức hoạt động đại lý trực tiếp thực hiện hoạt động đại lý bảo hiểm, cụ thể:

+ Cung cấp không đầy đủ, chính xác cho bên mua bảo hiểm các thông tin về sản phẩm bảo hiểm, sử dụng các tài liệu do doanh nghiệp bảo hiểm, chi nhánh doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ nước ngoài cung cấp.

+ Tự ý xây dựng tài liệu giới thiệu sản phẩm, tài liệu minh họa bán hàng hoặc tự ý thay đổi nội dung của các tài liệu giới thiệu sản phẩm, tài liệu minh họa bán hàng do doanh nghiệp bảo hiểm, chi nhánh doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ nước ngoài cung cấp.

+ Không giải thích rõ cho bên mua bảo hiểm về quyền lợi của sản phẩm và các rủi ro đặc thù của sản phẩm, yêu cầu bên mua bảo hiểm xác nhận vào các tài liệu tại hồ sơ yêu cầu bảo hiểm.

+ Thực hiện ghi âm một số nội dung liên quan tới việc tư vấn sản phẩm bảo hiểm tại thời điểm bên mua bảo hiểm ký Bản yêu cầu bảo hiểm.

+ Tổ chức hoạt động đại lý bảo hiểm không thực hiện việc giải thích cho bên mua bảo hiểm các sản phẩm bảo hiểm được phân phối thông qua tổ chức hoạt động đại lý bảo hiểm là sản phẩm bảo hiểm. Việc tham gia sản phẩm bảo hiểm không phải là điều kiện bắt buộc để sử dụng các sản phẩm, dịch vụ khác của tổ chức hoạt động đại lý;

+ Đối với việc cung cấp sản phẩm bảo hiểm liên kết đầu tư, doanh nghiệp bảo hiểm nhân thọ không thực hiện việc kiểm tra độc lập nội dung tư vấn sản phẩm bảo hiểm của đại lý. Đối với trường hợp cung cấp qua tổ chức đại lý, không thực hiện việc kiểm tra trước khi quyết định phát hành hợp đồng. Nội dung kiểm tra không có đánh giá về việc bên mua bảo hiểm tham gia sản phẩm bảo hiểm là trên cơ sở tự nguyện và các sản phẩm bảo hiểm được tư vấn phù hợp với nhu cầu tài chính của bên mua bảo hiểm.

- Sửa đổi, bổ sung theo hướng rà soát, tăng mức xử phạt đối với một số hành vi vi phạm hành chính khác về trích lập dự phòng nghiệp vụ, đại lý bảo hiểm, giấy phép thành lập và hoạt động, nhiệm vụ của chuyên gia tính toán... một số hành vi sửa đổi từ phạt cảnh cáo thành phạt tiền... để tăng mức răn đe.

- Sửa đổi, bổ sung một số hình thức xử phạt bổ sung, biện pháp khắc phục hậu quả để phù hợp với quy định mới của Luật Xử lý vi phạm hành chính 2020 và văn bản hướng dẫn thi hành, phù hợp với thực tiễn công tác xử phạt trong thời gian qua và phù hợp với từng hành vi vi phạm hành chính dự kiến xử phạt tại dự thảo Nghị định;

- Bổ sung các quy định xử phạt đối với hành vi vi phạm các quy định mới được bổ sung tại Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 và các văn bản, cụ thể: Quản trị rủi ro, kiểm soát nội bộ, kiểm toán nội bộ, các quy định về việc thực hiện biện pháp cải thiện, các quy định về việc thực hiện biện pháp can thiệp sớm, các quy định về việc thực hiện biện pháp kiểm soát, không thực hiện trách nhiệm khi bị áp dụng biện pháp cải thiện, can thiệp sớm, biện pháp kiểm soát. Bổ sung hành vi vi phạm về công khai thông tin, một số quy định mới về xử phạt quy định pháp luật về phòng, chống rửa tiền, chống tài trợ khủng bố trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm...

- Sửa đổi, bổ sung các quy định xử phạt liên quan đến công khai thông tin, chế độ báo cáo, tái bảo hiểm, đầu tư, tài liệu giới thiệu sản phẩm nhân thọ, triển khai bảo hiểm sức khỏe, bảo hiểm bắt buộc, cung cấp dịch vụ phụ trợ bảo hiểm qua biên giới, một số quy định về vốn... do các quy định đã thay đổi.

- Sửa đổi, bổ sung các quy định xử phạt về tổ chức hoạt động của doanh nghiệp liên quan đến: Chức danh người quản lý, người kiểm soát; các vi phạm các quy định về Giấy phép thành lập và hoạt động, Giấy phép đặt Văn phòng đại diện; các hành vi vi phạm các quy định về chia, tách, hợp nhất, sáp nhập, mua lại, chuyển đổi hình thức, giải thể doanh nghiệp, về cơ cấu tổ chức của DNBH, hành, về xây dựng, thiết kế, phát triển và cung cấp sản phẩm bảo hiểm, khai thác bảo hiểm, bồi thường bảo hiểm, trả tiền bảo hiểm, bảo hiểm bắt buộc...

2.2. Về các nội dung dự kiến đề xuất bãi bỏ

- Bãi bỏ các quy định hình thức xử phạt bổ sung đình chỉ hoạt động liên quan trực tiếp đến Giấy phép thành lập và hoạt động như: Các hành vi chia, tách, hợp nhất, sáp nhập, chuyển đổi hình thức của DNBH, DNMGBH, DNTBH, chi nhánh TBHNN, các hành vi về bổ nhiệm các chức danh quản trị, điều hành của DNBH, DNTBH... do các hành vi xử phạt chính không có nội dung liên quan trực tiếp tại Giấy phép thành lập và hoạt động. Việc áp dụng hình thức xử phạt bổ sung gặp khó khăn trong thực tiễn;

- Bãi bỏ hình thức xử phạt bổ sung tước quyền sử dụng Chứng chỉ đại lý bảo hiểm có thời hạn; tước quyền sử dụng Chứng chỉ về phụ trợ bảo hiểm có thời hạn. Quy định tại Điều 21 Luật Xử lý vi phạm hành chính 2020 quy định về hình thức xử phạt “*Tước quyền sử dụng chứng chỉ hành nghề*”, do đó cần xác định chứng chỉ đại lý bảo hiểm và chứng chỉ phụ trợ bảo hiểm có phải là chứng chỉ hành nghề hay không. Đề xuất thay hình thức xử phạt tước quyền sử dụng chứng chỉ bằng hình thức đình chỉ hoạt động đại lý, hoạt động phụ trợ bảo hiểm có thời hạn;

- Rà soát, bãi bỏ các hành vi không còn được quy định tại Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 và các văn bản hướng dẫn thi hành (ví dụ: các điều cấm tại quy định xử phạt về cạnh tranh, phê chuẩn sản phẩm bảo hiểm, đóng Quỹ bảo vệ người tham gia bảo hiểm,...).

Ngoài ra, dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung còn dự kiến bãi bỏ một số quy định về xử phạt đối với một số hành vi vi phạm quy định do đã gộp hoặc điều chỉnh với các quy định xử phạt khác có tương ứng như: Đình chỉ hoạt động một phần nội dung, phạm vi liên quan trực tiếp đến hành vi vi phạm hành chính trong Giấy phép thành lập và hoạt động; về các quy định về báo cáo, về hành vi không thực hiện đúng phương án khôi phục khả năng thanh toán, củng cố tổ chức và hoạt động của doanh nghiệp bảo hiểm đã được Bộ Tài chính chấp thuận, về thay đổi chuyên gia tính toán, chuyên gia tính toán dự phòng và khả năng thanh toán...

Trên đây là Tờ trình dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 98/2013/NĐ-CP, Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm, kinh doanh xổ số.

Bộ Tài chính kính trình Chính phủ xem xét, quyết định./.

(Xin trình kèm theo các tài liệu liên quan:

1. Dự thảo Nghị định
2. Báo cáo thẩm định của Bộ Tư pháp
3. Báo cáo tiếp thu ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp
4. Bản tổng hợp, giải trình, tiếp thu ý kiến của Bộ, ngành và các đơn vị liên quan
5. Báo cáo tổng kết thi hành Nghị định số 98/2013/NĐ-CP, Nghị định số 48/2018/NĐ-CP, Nghị định số 80/2019/NĐ-CP, Nghị định số 102/2021/NĐ-CP của Chính phủ).

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Chính phủ;
- Lưu VT, QL BH.

BỘ TRƯỞNG

Hồ Đức Phúc